

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 254/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátska kancelária Prachová & Pobijak, s. r. o., Pribinova 20, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 13P/72/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní označenom v záhlaví. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a priznal jej finančné zadosťučinenie 3 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. S ohľadom na predmet konania v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd považoval vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti za vhodné požiadať okresný súd o vyjadrenie sa k jej obsahu. Z ústavnej sťažnosti, vyjadrenia predsedu okresného súdu a vyžiadaného spisu vyplýva, že návrh sťažovateľky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej [REDAKOVANÉ] a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol okresnému súdu doručený 5. júna 2024. Okresný súd zamietol návrh sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením z 12. júna 2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. júla 2024. Sťažovateľka zaslala okresnému súdu dve žiadosti o nariadenie pojednávania (23. septembra 2024 a 12. decembra 2024) a 13. decembra

2024 aj druhý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol zamietnutý uznesením z 20. decembra 2024, právoplatným 8. januára 2025. Po rozhodnutí o dvoch návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia bude podľa predsedu okresného súdu v konaní v krátkej dobe nariadený termín pojednávania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka namieta, že napriek tomu, že konanie vo veci výživného na maloletú trvá od mája 2024, vo veci nebolo nariadené pojednávania a okresný súd ani nedoručil návrh na vyjadrenie otcovi maloletej. Zdôrazňuje, že okresný súd vo veci nekonal efektívne, a to napriek tomu, že vo veciach týkajúcich sa maloletých má konať s mimoriadnou starostlivosťou. Konanie sťažovateľka nepovažuje za skutkovo zložité.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

5. Konanie vo veci starostlivosti o maloletých si vo všeobecnosti zo strany súdov vyžaduje mimoriadnu starostlivosť a zároveň aj urýchlenosť pri rozhodovaní (m. m. IV. ÚS 595/2018). Predmetom napadnutého konania, vo vzťahu ku ktorému sťažovateľka namieta porušenie označených práv, je rozhodovanie o jej návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, t. j. ide o prednostnú vec, kde sa predpokladá osobitná pozornosť venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu (porov. IV. ÚS 68/2025).

6. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, obdobné konania vo veci úpravy práv a povinností k maloletemu dieťaťu nemôžu byť vo všeobecnosti považované za náročné, takéto konania tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Z predloženého spisu okresného súdu nie je zrejmá ani faktická zložitosť veci. Ani v správaní sťažovateľky neboli zistené také skutočnosti, ktoré by významne vplývali na dĺžku posudzovaného konania.

7. V kontexte tretieho kritéria ústavný súd konštatuje, že okresný súd doteraz rozhodol o dvoch návrhoch sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia. Medzi vydaním prvého a druhého uznesenia bol však šesť mesiacov nečinný.

8. Ojedinelá nečinnosť súdu sama osebe v súlade s už ustálenou judikatúrou ústavného súdu (porov. napr. IV. ÚS 68/2025, I. ÚS 579/2024, III. ÚS 407/2024) nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

9. Skutočnosťou majúcou pre rozhodnutie o tom, či v konkrétnych okolnostiach došlo k porušeniu práv na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. na prejednanie záležitosti v primeranej

lehote, podstatný význam je celková doba napadnutého konania. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť aj zistenie, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. resp. ak argumenty v sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení či nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (porov. III. ÚS 9/2025, IV. ÚS 571/2022, I. ÚS 109/2022).

10. V okolnostiach predmetnej veci trvá ku dňu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti konanie pred okresným súdom takmer 10 mesiacov, čo ani s prihliadnutím na predmet konania a jeho citlivosť nemožno posúdiť ako konanie, ktoré je z hľadiska jeho dĺžky *prima facie* neprimerané [porov. konanie o návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností v trvaní 10 mesiacov (IV. ÚS 68/2025), resp. 9 mesiacov (IV. ÚS 571/2022)]. V ďalšom priebehu napadnutého konania bude mať okresný súd možnosť napraviť svoj nie celkom optimálny postup a pri organizácii svojich procesných úkonov postupovať s mimoriadnu starostlivosťou, ktorú si predmet napadnutého konania vyžaduje.

11. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti veci, ústavný súd konštatuje, že existencia ojedinelého prietahu v trvaní niekoľkých mesiacov (nečinnosť okresného súdu) v kontexte celkovej doby trvania napadnutého konania, ktorá v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti nepresiahla obdobie 10 mesiacov, nesignalizuje nečinnosť okresného súdu v takej intenzite, ktorá by ústavnému súdu dovolila po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť sťažovateľkou namietané porušenie práv zaručených ústavou a dohovorom. Z uvedeného dôvodu ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Napokon ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prietahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. apríla 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu